

Z A K O N

O POTVRĐIVANJU PROTOKOLA O ZABRANAMA ILI OGRANIČENJIMA UPOTREBE MINA, MINA IZNENAĐENJA I DRUGIH NAPRAVA, IZMENJEN I DOPUNJEN 3. MAJA 1996. GODINE (PROTOKOL II IZMENJEN I DOPUNJEN 3. MAJA 1996. GODINE) KOJI JE PRILOG KONVENCIJI O ZABRANAMA ILI OGRANIČENJIMA U POGLEDU UPOTREBE ODREĐENIH VRSTA KONVENCIONALNOG ORUŽJA ZA KOJA SE MOŽE SMATRATI DA IMAJU PREKOMERNE TRAUMATSKE EFEKTE ILI DA DELUJU BEZ RAZLIKE U POGLEDU CILJEVA

Član 1.

Potvrđuje se Protokol o zabranama ili ograničenjima upotrebe mina, mina iznenađenja i drugih naprava, izmenjen i dopunjen 3. maja 1996. godine (Protokol II izmenjen i dopunjen 3. maja 1996. godine) koji je prilog Konvenciji o zabranama ili ograničenjima u pogledu upotrebe određenih vrsta konvencionalnog oružja za koja se može smatrati da imaju prekomerne traumatske efekte ili da deluju bez razlike u pogledu ciljeva, sačinjen i potpisan u originalu na arapskom, engleskom, kineskom, francuskom, ruskom i španskom jeziku.

Član 2.

Tekst Protokola II, izmenjen i dopunjen 3. maja 1996. godine, u originalu na engleskom jeziku i u prevodu na srpski jezik glasi:

PROTOCOL ON PROHIBITIONS OR RESTRICTIONS ON THE USE OF MINES,
BOOBY-TRAPS AND OTHER DEVICES AS AMENDED ON 3 MAY 1996
(PROTOCOL II AS AMENDED ON 3 MAY 1996) ANNEXED TO THE CONVENTION
ON PROHIBITIONS OR RESTRICTIONS ON THE USE OF CERTAIN
CONVENTIONAL WEAPONS WHICH MAY BE DEEMED TO BE EXCESSIVELY
INJURIOUS OR TO HAVE INDISCRIMINATE EFFECTS

ARTICLE 1: AMENDED PROTOCOL

The Protocol on Prohibitions or Restrictions on the Use of Mines, Booby-Traps and Other Devices (Protocol II), annexed to the Convention on Prohibitions or Restrictions on the Use of Certain Conventional Weapons Which May Be Deemed to Be Excessively Injurious or to Have Indiscriminate Effects ("the Convention") is hereby amended. The text of the Protocol as amended shall read as follows:

**"Protocol on Prohibitions or Restrictions on the
Use of Mines, Booby-Traps and Other Devices
as Amended on 3 May 1996 (Protocol II
as amended on 3 May 1996)**

Article 1

Scope of application

1. This Protocol relates to the use on land of the mines, booby-traps and other devices, defined herein, including mines laid to interdict beaches, waterway crossings or river crossings, but does not apply to the use of anti-ship mines at sea or in inland waterways.
2. This Protocol shall apply, in addition to situations referred to in Article 1 of this Convention, to situations referred to in Article 3 common to the Geneva Conventions of 12 August 1949. This Protocol shall not apply to situations of internal disturbances and tensions, such as riots, isolated and sporadic acts of violence and other acts of a similar nature, as not being armed conflicts.
3. In case of armed conflicts not of an international character occurring in the territory of one of the High Contracting Parties, each party to the conflict shall be bound to apply the prohibitions and restrictions of this Protocol.
4. Nothing in this Protocol shall be invoked for the purpose of affecting the sovereignty of a State or the responsibility of the Government, by all legitimate means, to maintain or re-establish law and order in the State or to defend the national unity and territorial integrity of the State.
5. Nothing in this Protocol shall be invoked as a justification for intervening, directly or indirectly, for any reason whatever, in the armed conflict or in the internal or external affairs of the High Contracting Party in the territory of which that conflict occurs.
6. The application of the provisions of this Protocol to parties to a conflict, which are not High Contracting Parties that have accepted this Protocol, shall not change their legal status or the legal status of a disputed territory, either explicitly or implicitly.

Article 2

Definitions

For the purpose of this Protocol:

1. "Mine" means a munition placed under, on or near the ground or other surface area and designed to be exploded by the presence, proximity or contact of a person or vehicle.
2. "Remotely-delivered mine" means a mine not directly emplaced but delivered by artillery, missile, rocket, mortar, or similar means, or dropped from an aircraft. Mines delivered from a land-based system from less than 500 metres are not considered to be "remotely delivered", provided that they are used in accordance with Article 5 and other relevant Articles of this Protocol.
3. "Anti-personnel mine" means a mine primarily designed to be exploded by the presence, proximity or contact of a person and that will incapacitate, injure or kill one or more persons.
4. "Booby-trap" means any device or material which is designed, constructed, or adapted to kill or injure, and which functions unexpectedly when a person disturbs or approaches an apparently harmless object or performs an apparently safe act.
5. "Other devices" means manually-emplaced munitions and devices including improvised explosive devices designed to kill, injure or damage and which are actuated manually, by remote control or automatically after a lapse of time.
6. "Military objective" means, so far as objects are concerned, any object which by its nature, location, purpose or use makes an effective contribution to military action and whose total or partial destruction, capture or neutralization, in the circumstances ruling at the time, offers a definite military advantage.
7. "Civilian objects" are all objects which are not military objectives as defined in paragraph 6 of this Article.
8. "Minefield" is a defined area in which mines have been emplaced and "mined area" is an area which is dangerous due to the presence of mines. "Phoney minefield" means an area free of mines that simulates a minefield. The term "minefield" includes phoney minefields.
9. "Recording" means a physical, administrative and technical operation designed to obtain, for the purpose of registration in official records, all available information facilitating the location of minefields, mined areas, mines, booby-traps and other devices.
10. "Self-destruction mechanism" means an incorporated or externally attached automatically-functioning mechanism which secures the destruction of the munition into which it is incorporated or to which it is attached.
11. "Self-neutralization mechanism" means an incorporated automatically-functioning mechanism which renders inoperable the munition into which it is incorporated.
12. "Self-deactivating" means automatically rendering a munition inoperable by means of the irreversible exhaustion of a component, for example, a battery, that is essential to the operation of the munition.
13. "Remote control" means control by commands from a distance.
14. "Anti-handling device" means a device intended to protect a mine and which is part of, linked to, attached to or placed under the mine and which activates when an attempt is made to tamper with the mine.

15. "Transfer" involves, in addition to the physical movement of mines into or from national territory, the transfer of title to and control over the mines, but does not involve the transfer of territory containing emplaced mines.

Article 3

General restrictions on the use of mines, booby-traps and other devices

1. This Article applies to:
 - (a) mines;
 - (b) booby-traps; and
 - (c) other devices.
2. Each High Contracting Party or party to a conflict is, in accordance with the provisions of this Protocol, responsible for all mines, booby-traps, and other devices employed by it and undertakes to clear, remove, destroy or maintain them as specified in Article 10 of this Protocol.
3. It is prohibited in all circumstances to use any mine, booby-trap or other device which is designed or of a nature to cause superfluous injury or unnecessary suffering.
4. Weapons to which this Article applies shall strictly comply with the standards and limitations specified in the Technical Annex with respect to each particular category.
5. It is prohibited to use mines, booby-traps or other devices which employ a mechanism or device specifically designed to detonate the munition by the presence of commonly available mine detectors as a result of their magnetic or other non-contact influence during normal use in detection operations.
6. It is prohibited to use a self-deactivating mine equipped with an anti-handling device that is designed in such a manner that the anti-handling device is capable of functioning after the mine has ceased to be capable of functioning.
7. It is prohibited in all circumstances to direct weapons to which this Article applies, either in offence, defence or by way of reprisals, against the civilian population as such or against individual civilians or civilian objects.
8. The indiscriminate use of weapons to which this Article applies is prohibited. Indiscriminate use is any placement of such weapons:
 - (a) which is not on, or directed against, a military objective. In case of doubt as to whether an object which is normally dedicated to civilian purposes, such as a place of worship, a house or other dwelling or a school, is being used to make an effective contribution to military action, it shall be presumed not to be so used;
 - (b) which employs a method or means of delivery which cannot be directed at a specific military objective; or
 - (c) which may be expected to cause incidental loss of civilian life, injury to civilians, damage to civilian objects, or a combination thereof, which would be excessive in relation to the concrete and direct military advantage anticipated.
9. Several clearly separated and distinct military objectives located in a city, town, village or other area containing a similar concentration of civilians or civilian objects are not to be treated as a single military objective.
10. All feasible precautions shall be taken to protect civilians from the effects of weapons to which this Article applies. Feasible precautions are those precautions which are practicable or practically possible taking into account all circumstances

ruling at the time, including humanitarian and military considerations. These circumstances include, but are not limited to:

- (a) the short- and long-term effect of mines upon the local civilian population for the duration of the minefield;
- (b) possible measures to protect civilians (for example, fencing, signs, warning and monitoring);
- (c) the availability and feasibility of using alternatives; and
- (d) the short- and long-term military requirements for a minefield.

11. Effective advance warning shall be given of any emplacement of mines, booby-traps and other devices which may affect the civilian population, unless circumstances do not permit.

Article 4

Restrictions on the use of anti-personnel mines

It is prohibited to use anti-personnel mines which are not detectable, as specified in paragraph 2 of the Technical Annex.

Article 5

Restrictions on the use of anti-personnel mines other than remotely-delivered mines

1. This Article applies to anti-personnel mines other than remotely-delivered mines.
2. It is prohibited to use weapons to which this Article applies which are not in compliance with the provisions on self-destruction and self-deactivation in the Technical Annex, unless:
 - (a) such weapons are placed within a perimeter-marked area which is monitored by military personnel and protected by fencing or other means, to ensure the effective exclusion of civilians from the area. The marking must be of a distinct and durable character and must at least be visible to a person who is about to enter the perimeter-marked area; and
 - (b) such weapons are cleared before the area is abandoned, unless the area is turned over to the forces of another State which accept responsibility for the maintenance of the protections required by this Article and the subsequent clearance of those weapons.
3. A party to a conflict is relieved from further compliance with the provisions of sub- paragraphs 2 (a) and 2 (b) of this Article only if such compliance is not feasible due to forcible loss of control of the area as a result of enemy military action, including situations where direct enemy military action makes it impossible to comply. If that party regains control of the area, it shall resume compliance with the provisions of sub-paragraphs 2 (a) and 2 (b) of this Article.
4. If the forces of a party to a conflict gain control of an area in which weapons to which this Article applies have been laid, such forces shall, to the maximum extent feasible, maintain and, if necessary, establish the protections required by this Article until such weapons have been cleared.
5. All feasible measures shall be taken to prevent the unauthorized removal, defacement, destruction or concealment of any device, system or material used to establish the perimeter of a perimeter-marked area.

6. Weapons to which this Article applies which propel fragments in a horizontal arc of less than 90 degrees and which are placed on or above the ground may be used without the measures provided for in sub-paragraph 2 (a) of this Article for a maximum period of 72 hours, if:

- (a) they are located in immediate proximity to the military unit that emplaced them; and
- (b) the area is monitored by military personnel to ensure the effective exclusion of civilians.

Article 6

Restrictions on the use of remotely-delivered mines

1. It is prohibited to use remotely-delivered mines unless they are recorded in accordance with sub-paragraph 1 (b) of the Technical Annex.
2. It is prohibited to use remotely-delivered anti-personnel mines which are not in compliance with the provisions on self-destruction and self-deactivation in the Technical Annex.
3. It is prohibited to use remotely-delivered mines other than anti-personnel mines, unless, to the extent feasible, they are equipped with an effective self-destruction or self-neutralization mechanism and have a back-up self-deactivation feature, which is designed so that the mine will no longer function as a mine when the mine no longer serves the military purpose for which it was placed in position.
4. Effective advance warning shall be given of any delivery or dropping of remotely-delivered mines which may affect the civilian population, unless circumstances do not permit.

Article 7

Prohibitions on the use of booby-traps and other devices

1. Without prejudice to the rules of international law applicable in armed conflict relating to treachery and perfidy, it is prohibited in all circumstances to use booby-traps and other devices which are in any way attached to or associated with:
 - (a) internationally recognized protective emblems, signs or signals;
 - (b) sick, wounded or dead persons;
 - (c) burial or cremation sites or graves;
 - (d) medical facilities, medical equipment, medical supplies or medical transportation;
 - (e) children's toys or other portable objects or products specially designed for the feeding, health, hygiene, clothing or education of children;
 - (f) food or drink;
 - (g) kitchen utensils or appliances except in military establishments, military locations or military supply depots;
 - (h) objects clearly of a religious nature;
 - (i) historic monuments, works of art or places of worship which constitute the cultural or spiritual heritage of peoples; or
 - (j) animals or their carcasses.

2. It is prohibited to use booby-traps or other devices in the form of apparently harmless portable objects which are specifically designed and constructed to contain explosive material.

3. Without prejudice to the provisions of Article 3, it is prohibited to use weapons to which this Article applies in any city, town, village or other area containing a similar concentration of civilians in which combat between ground forces is not taking place or does not appear to be imminent, unless either:

- (a) they are placed on or in the close vicinity of a military objective; or
- (b) measures are taken to protect civilians from their effects, for example, the posting of warning sentries, the issuing of warnings or the provision of fences.

Article 8

Transfers

1. In order to promote the purposes of this Protocol, each High Contracting Party:

- (a) undertakes not to transfer any mine the use of which is prohibited by this Protocol;
- (b) undertakes not to transfer any mine to any recipient other than a State or a State agency authorized to receive such transfers;
- (c) undertakes to exercise restraint in the transfer of any mine the use of which is restricted by this Protocol. In particular, each High Contracting Party undertakes not to transfer any anti-personnel mines to States which are not bound by this Protocol, unless the recipient State agrees to apply this Protocol; and
- (d) undertakes to ensure that any transfer in accordance with this Article takes place in full compliance, by both the transferring and the recipient State, with the relevant provisions of this Protocol and the applicable norms of international humanitarian law.

2. In the event that a High Contracting Party declares that it will defer compliance with specific provisions on the use of certain mines, as provided for in the Technical Annex, sub- paragraph 1 (a) of this Article shall however apply to such mines.

3. All High Contracting Parties, pending the entry into force of this Protocol, will refrain from any actions which would be inconsistent with sub-paragraph 1 (a) of this Article.

Article 9

Recording and use of information on minefields, mined areas, mines, booby-traps and other devices

1. All information concerning minefields, mined areas, mines, booby-traps and other devices shall be recorded in accordance with the provisions of the Technical Annex.

2. All such records shall be retained by the parties to a conflict, who shall, without delay after the cessation of active hostilities, take all necessary and appropriate measures, including the use of such information, to protect civilians from the effects of minefields, mined areas, mines, booby-traps and other devices in areas under their control.

At the same time, they shall also make available to the other party or parties to the conflict and to the Secretary-General of the United Nations all such information in their possession concerning minefields, mined areas, mines, booby-traps and other devices laid by them in areas no longer under their control; provided, however, subject to reciprocity, where the forces of a party to a conflict are in the territory of an adverse party, either party may withhold such information from the Secretary-General and the other party, to the extent that security interests require such withholding, until neither party is in the territory of the other. In the latter case, the information withheld shall be disclosed as soon as those security interests permit. Wherever possible, the parties to the conflict shall seek, by mutual agreement, to provide for the release of such information at the earliest possible time in a manner consistent with the security interests of each party.

3. This Article is without prejudice to the provisions of Articles 10 and 12 of this Protocol.

Article 10

Removal of minefields, mined areas, mines, booby-traps and other devices and international cooperation

1. Without delay after the cessation of active hostilities, all minefields, mined areas, mines, booby-traps and other devices shall be cleared, removed, destroyed or maintained in accordance with Article 3 and paragraph 2 of Article 5 of this Protocol.
2. High Contracting Parties and parties to a conflict bear such responsibility with respect to minefields, mined areas, mines, booby-traps and other devices in areas under their control.
3. With respect to minefields, mined areas, mines, booby-traps and other devices laid by a party in areas over which it no longer exercises control, such party shall provide to the party in control of the area pursuant to paragraph 2 of this Article, to the extent permitted by such party, technical and material assistance necessary to fulfill such responsibility.
4. At all times necessary, the parties shall endeavour to reach agreement, both among themselves and, where appropriate, with other States and with international organizations, on the provision of technical and material assistance, including, in appropriate circumstances, the undertaking of joint operations necessary to fulfill such responsibilities.

Article 11

Technological cooperation and assistance

1. Each High Contracting Party undertakes to facilitate and shall have the right to participate in the fullest possible exchange of equipment, material and scientific and technological information concerning the implementation of this Protocol and means of mine clearance. In particular, High Contracting Parties shall not impose undue restrictions on the provision of mine clearance equipment and related technological information for humanitarian purposes.
2. Each High Contracting Party undertakes to provide information to the database on mine clearance established within the United Nations System, especially information concerning various means and technologies of mine clearance, and lists of experts, expert agencies or national points of contact on mine clearance.

3. Each High Contracting Party in a position to do so shall provide assistance for mine clearance through the United Nations System, other international bodies or on a bilateral basis, or contribute to the United Nations Voluntary Trust Fund for Assistance in Mine Clearance.
4. Requests by High Contracting Parties for assistance, substantiated by relevant information, may be submitted to the United Nations, to other appropriate bodies or to other States. These requests may be submitted to the Secretary-General of the United Nations, who shall transmit them to all High Contracting Parties and to relevant international organizations.
5. In the case of requests to the United Nations, the Secretary-General of the United Nations, within the resources available to the Secretary-General of the United Nations, may take appropriate steps to assess the situation and, in cooperation with the requesting High Contracting Party, determine the appropriate provision of assistance in mine clearance or implementation of the Protocol. The Secretary-General may also report to High Contracting Parties on any such assessment as well as on the type and scope of assistance required.
6. Without prejudice to their constitutional and other legal provisions, the High Contracting Parties undertake to cooperate and transfer technology to facilitate the implementation of the relevant prohibitions and restrictions set out in this Protocol.
7. Each High Contracting Party has the right to seek and receive technical assistance, where appropriate, from another High Contracting Party on specific relevant technology, other than weapons technology, as necessary and feasible, with a view to reducing any period of deferral for which provision is made in the Technical Annex.

Article 12

Protection from the effects of minefields, mined areas mines, booby-traps and other devices

1. Application

(a) With the exception of the forces and missions referred to in subparagraph 2(a)(i) of this Article, this Article applies only to missions which are performing functions in an area with the consent of the High Contracting Party on whose territory the functions are performed.

(b) The application of the provisions of this Article to parties to a conflict which are not High Contracting Parties shall not change their legal status or the legal status of a disputed territory, either explicitly or implicitly.

(c) The provisions of this Article are without prejudice to existing international humanitarian law, or other international instruments as applicable, or decisions by the Security Council of the United Nations, which provide for a higher level of protection to personnel functioning in accordance with this Article.

2. Peace-keeping and certain other forces and missions

(a) This paragraph applies to:

(i) any United Nations force or mission performing peace-keeping, observation or similar functions in any area in accordance with the Charter of the United Nations; and

(ii) any mission established pursuant to Chapter Vm of the Charter of the United Nations and performing its functions in the area of a conflict.

(b) Each High Contracting Party or party to a conflict, if so requested by the head of a force or mission to which this paragraph applies, shall:

(i) so far as it is able, take such measures as are necessary to protect the force or mission from the effects of mines, booby-traps and other devices in any area under its control;

(ii) if necessary in order effectively to protect such personnel, remove or render harmless, so far as it is able, all mines, booby-traps and other devices in that area; and

(iii) inform the head of the force or mission of the location of all known minefields, mined areas, mines, booby-traps and other devices in the area in which the force or mission is performing its functions and, so far as is feasible, make available to the head of the force or mission all information in its possession concerning such minefields, mined areas, mines, booby-traps and other devices.

3. Humanitarian and fact-finding missions of the United Nations System

(a) This paragraph applies to any humanitarian or fact-finding mission of the United Nations System.

(b) Each High Contracting Party or party to a conflict, if so requested by the head of a mission to which this paragraph applies, shall:

(i) provide the personnel of the mission with the protections set out in sub-paragraph 2(b)(i) of this Article; and

(ii) if access to or through any place under its control is necessary for the performance of the mission's functions and in order to provide the personnel of the mission with safe passage to or through that place:

(aa) unless on-going hostilities prevent, inform the head of the mission of a safe route to that place if such information is available; or

(bb) if information identifying a safe route is not provided in accordance with sub-paragraph (aa), so far as is necessary and feasible, clear a lane through minefields.

4. Missions of the International Committee of the Red Cross

(a) This paragraph applies to any mission of the International Committee of the Red Cross performing functions with the consent of the host State or States as provided for by the Geneva Conventions of 12 August 1949 and, where applicable, their Additional Protocols.

(b) Each High Contracting Party or party to a conflict, if so requested by the head of a mission to which this paragraph applies, shall:

(i) provide the personnel of the mission with the protections set out in sub-paragraph 2(b)(i) of this Article; and

(ii) take the measures set out in sub-paragraph 3(b)(ii) of this Article.

5. Other humanitarian missions and missions of enquiry

(a) Insofar as paragraphs 2, 3 and 4 of this Article do not apply to them, this paragraph applies to the following missions when they are performing functions in the area of a conflict or to assist the victims of a conflict:

(i) any humanitarian mission of a national Red Cross or Red Crescent society or of their International Federation;

(ii) any mission of an impartial humanitarian organization, including any impartial humanitarian demining mission; and

(iii) any mission of enquiry established pursuant to the provisions of the Geneva Conventions of 12 August 1949 and, where applicable, their Additional Protocols.

(b) Each High Contracting Party or party to a conflict, if so requested by the head of a mission to which this paragraph applies, shall, so far as is feasible:

(i) provide the personnel of the mission with the protections set out in sub-paragraph 2(b)(i) of this Article; and

(ii) take the measures set out in sub-paragraph 3(b)(ii) of this Article.

6. Confidentiality

All information provided in confidence pursuant to this Article shall be treated by the recipient in strict confidence and shall not be released outside the force or mission concerned without the express authorization of the provider of the information.

7. Respect for laws and regulations

Without prejudice to such privileges and immunities as they may enjoy or to the requirements of their duties, personnel participating in the forces and missions referred to in this Article shall:

(a) respect the laws and regulations of the host State; and

(b) refrain from any action or activity incompatible with the impartial and international nature of their duties.

Article 13

Consultations of High Contracting Parties

1. The High Contracting Parties undertake to consult and cooperate with each other on all issues related to the operation of this Protocol. For this purpose, a conference of High Contracting Parties shall be held annually.

2. Participation in the annual conferences shall be determined by their agreed Rules of Procedure.

3. The work of the conference shall include:

(a) review of the operation and status of this Protocol;

(b) consideration of matters arising from reports by High Contracting Parties according to paragraph 4 of this Article;

(c) preparation for review conferences; and

(d) consideration of the development of technologies to protect civilians against indiscriminate effects of mines.

4. The High Contracting Parties shall provide annual reports to the Depositary, who shall circulate them to all High Contracting Parties in advance of the conference, on any of the following matters:

(a) dissemination of information on this Protocol to their armed forces and to the civilian population;

(b) mine clearance and rehabilitation programmes;

- (c) steps taken to meet technical requirements of this Protocol and any other relevant information pertaining thereto;
- (d) legislation related to this Protocol;
- (e) measures taken on international technical information exchange, on international cooperation on mine clearance, and on technical cooperation and assistance; and
- (f) other relevant matters.

5. The cost of the Conference of High Contracting Parties shall be borne by the High Contracting Parties and States not parties participating in the work of the conference, in accordance with the United Nations scale of assessment adjusted appropriately.

Article 14

Compliance

1. Each High Contracting Party shall take all appropriate steps[^] including legislative and other measures, to prevent and suppress violations of this Protocol by persons or on territory under its jurisdiction or control.
2. The measures envisaged in paragraph 1 of this Article include appropriate measures to ensure the imposition of penal sanctions against persons who, in relation to an armed conflict and contrary to the provisions of this Protocol, willfully kill or cause serious injury to civilians and to bring such persons to justice.
3. Each High Contracting Party shall also require that its armed forces issue relevant military instructions and operating procedures and that armed forces personnel receive training commensurate with their duties and responsibilities to comply with the provisions of this Protocol.
4. The High Contracting Parties undertake to consult each other and to cooperate with each other bilaterally, through the Secretary-General of the United Nations or through other appropriate international procedures, to resolve any problems that may arise with regard to the interpretation and application of the provisions of this Protocol.

Technical Annex

1. Recording

(a) Recording of the location of mines other than remotely-delivered mines, minefields, mined areas, booby-traps and other devices shall be carried out in accordance with the following provisions:

(i) the location of the minefields, mined areas and areas of booby-traps and other devices shall be specified accurately by relation to the coordinates of at least two reference points and the estimated dimensions of the area containing these weapons in relation to those reference points;

(ii) maps, diagrams or other records shall be made in such a way as to indicate the location of minefields, mined areas, booby-traps and other devices in relation to reference points, and these records shall also indicate their perimeters and extent; and

(iii) for purposes of detection and clearance of mines, booby-traps and other devices, maps, diagrams or other records shall contain complete information on the type, number, emplacing method, type of fuse and life time, date and time of laying, anti-handling devices (if any) and other relevant information on all these weapons laid. Whenever feasible the minefield record shall show the exact location of every mine, except in row minefields where the row location is sufficient. The precise location and operating mechanism of each booby-trap laid shall be individually recorded.

(b) The estimated location and area of remotely-delivered mines shall be specified by coordinates of reference points (normally corner points) and shall be ascertained and when feasible marked on the ground at the earliest opportunity. The total number and type of mines laid, the date and time of laying and the self-destruction time periods shall also be recorded.

(c) Copies of records shall be held at a level of command sufficient to guarantee their safety as far as possible.

(d) The use of mines produced after the entry into force of this Protocol is prohibited unless they are marked in English or in the respective national language or languages with the following information:

- (i) name of the country of origin;
- (ii) month and year of production; and
- (iii) serial number or lot number.

The marking should be visible, legible, durable and resistant to environmental effects, as far as possible.

2. Specifications on detectability

(a) With respect to anti-personnel mines produced after 1 January 1997, such mines shall incorporate in their construction a material or device that enables the mine to be detected by commonly-available technical mine detection equipment and provides a response signal equivalent to a signal from 8 grammes or more of iron in a single coherent mass.

(b) With respect to anti-personnel mines produced before 1 January 1997, such mines shall either incorporate in their construction, or have attached prior to their emplacement, in a manner not easily removable, a material or device that enables the mine to be detected by commonly-available technical mine detection

equipment and provides a response signal equivalent to a signal from 8 grammes or more of iron in a single coherent mass.

(c) In the event that a High Contracting Party determines that it cannot immediately comply with sub-paragraph (b), it may declare at the time of its notification of consent to be bound by this Protocol that it will defer compliance with sub-paragraph (b) for a period not to exceed 9 years from the entry into force of this Protocol. In the meantime it shall, to the extent feasible, minimize the use of anti-personnel mines that do not so comply.

3. Specifications on self-destruction and self-deactivation

(a) All remotely-delivered anti-personnel mines shall be designed and constructed so that no more than 10% of activated mines will fail to self-destruct within 30 days after emplacement, and each mine shall have a back-up self-deactivation feature designed and constructed so that, in combination with the self-destruction mechanism, no more than one in one thousand activated mines will function as a mine 120 days after emplacement.

(b) All non-remotely delivered anti-personnel mines, used outside marked areas, as defined in Article 5 of this Protocol, shall comply with the requirements for self-destruction and self-deactivation stated in sub-paragraph (a).

(c) In the event that a High Contracting Party determines that it cannot immediately comply with sub-paragraphs (a) and/or (b), it may declare at the time of its notification of consent to be bound by this Protocol, that it will, with respect to mines produced prior to the entry into force of this Protocol, defer compliance with sub-paragraphs (a) and/or (b) for a period not to exceed 9 years from the entry into force of this Protocol.

During this period of deferral, the High Contracting Party shall:

(i) undertake to minimize, to the extent feasible, the use of anti-personnel mines that do not so comply; and

(ii) with respect to remotely-delivered anti-personnel mines, comply with either the requirements for self-destruction or the requirements for self-deactivation and, with respect to other anti-personnel mines comply with at least the requirements for self-deactivation.

4. International signs for minefields and mined areas

Signs similar to the example attached and as specified below shall be utilized in the marking of minefields and mined areas to ensure their visibility and recognition by the civilian population:

(a) size and shape: a triangle or square no smaller than 28 centimetres (11 inches) by 20 centimetres (7.9 inches) for a triangle, and 15 centimetres (6 inches) per side for a square;

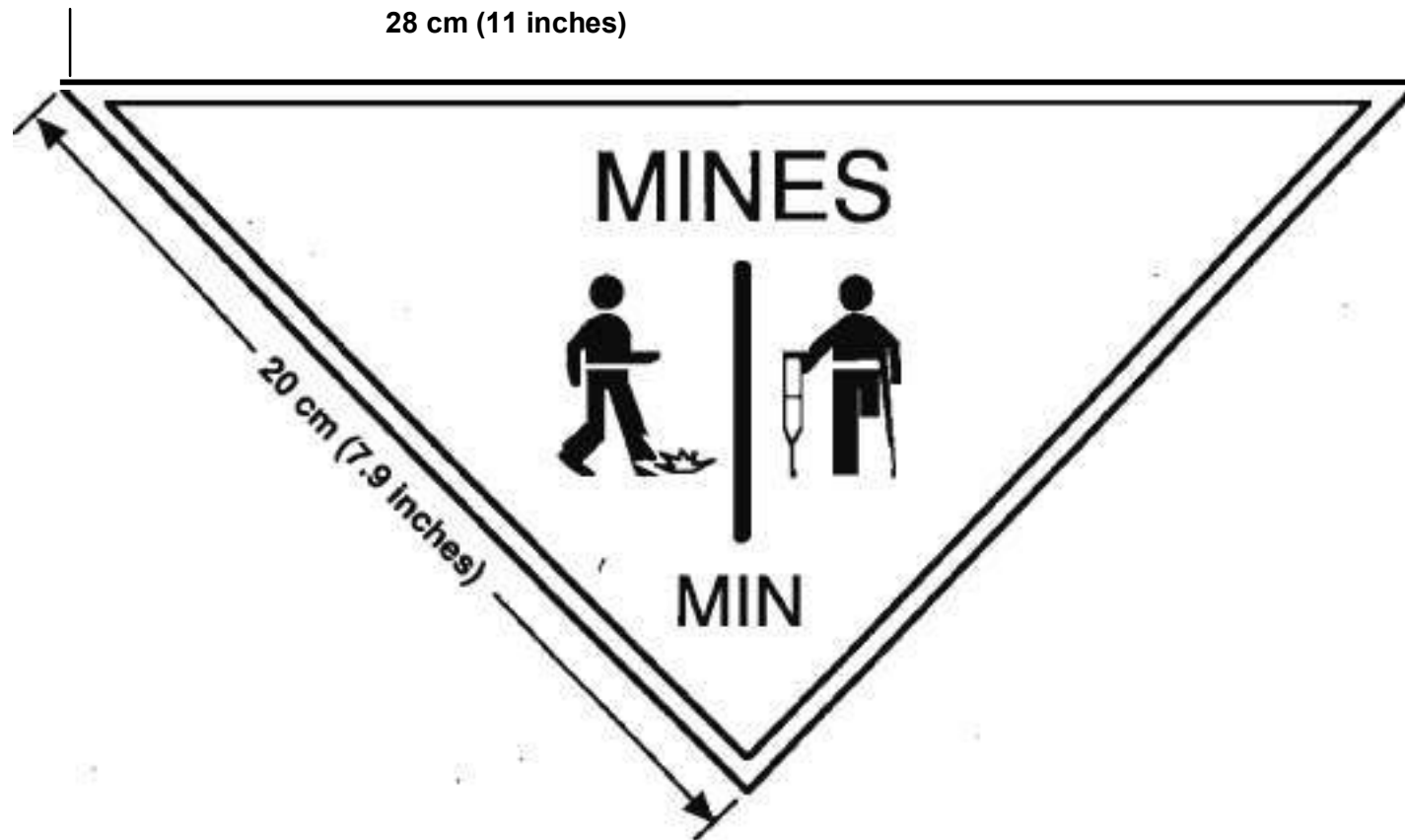
(b) colour: red or orange with a yellow reflecting border;

(c) symbol: the symbol illustrated in the Attachment, or an alternative readily recognizable in the area in which the sign is to be displayed as identifying a dangerous area;

(d) language: the sign should contain the word "mines" in one of the six official languages of the Convention (Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish) and the language or languages prevalent in that area; and

(e) spacing: signs should be placed around the minefield or mined area at a distance sufficient to ensure their visibility at any point by a civilian approaching the area".

Warning Sign for Areas Containing Mines

ARTICLE 2: ENTRY INTO FORCE

This amended Protocol shall enter into force as provided for in paragraph 1 (b) of Article 8 of the Convention.

**PROTOKOL O ZABRANAMA ILI OGRANIČENJIMA U POGLEDU UPOTREBE
MINA, MINA IZNENAĐENJA I DRUGIH NAPRAVA
IZMENJEN I DOPUNJEN 3. MAJA 1996. GODINE
(PROTOKOL II JE IZMENJEN I DOPUNJEN**

3. MAJA 1996. GODINE)

**KOJI JE PRILOG KONVENCIJI O ZABRANAMA ILI OGRANIČENJIMA U POGLEDU
UPOTREBE ODREĐENIH VRSTA KONVENCIONALNOG ORUŽJA ZA KOJA SE
MOŽE SMATRATI DA IMAJU PREKOMERNE TRAUMATSKE EFEKTE ILI DA
DELUJU BEZ RAZLIKE U POGLEDU CILJEVA**

Član 1: IZMENJENI I DOPUNJENI PROTOKOL

Ovim putem se menja i dopunjava Protokol o zabranama ili ograničenjima u pogledu upotrebe mina, mina iznenađenja i drugih naprava (Protokol II), koji je prilog Konvenciji o zabranama ili ograničenjima u pogledu upotrebe određenih vrsta konvencionalnog oružja za koja se može smatrati da imaju prekomerne traumatske efekte ili da deluju bez razlike u pogledu ciljeva („Konvencija”). Tekst ovog izmenjenog i dopunjenog protokola glasi:

**„Protokol o zabranama ili ograničenjima u pogledu upotrebe
mina, mina iznenađenja i drugih naprava”
izmenjen i dopunjen 3. maja 1996. godine
(Protokol II je izmenjen i dopunjen
3. maja 1996. godine)**

Član 1.

Obim primene

1. Ovaj protokol se odnosi na upotrebu mina, mina iznenađenja i drugih naprava na kopnu, definisanih u ovom dokumentu, uključujući i mine postavljene radi prekida komunikacije sa obalom (mestom iskrcavanja desanta), prelazima preko vodenih puteva ili prelazima preko reke, ali se ne odnosi na upotrebu protivbrodskih mina na moru ili na unutrašnjim plovnim putevima.
2. Pored situacija koje se pominju u članu 1. ove konvencije, Protokol se primenjuje i na situacije navedene u zajedničkom članu 3. Ženevskih konvencija od 12. avgusta 1949. godine. Ovaj protokol se ne primenjuje na situacije unutrašnjih nemira i tenzija, kao što su neredi, usamljena ili sporadična dela nasilja i druga dela sličnog karaktera, s obzirom na to da se ne radi o oružanim sukobima.
3. U slučaju oružanih sukoba koji nisu međunarodnog karaktera, a izbiju na teritoriji jedne od Visokih ugovornih strana, svaka od strana u sukobu obavezna je da primenjuje zabrane i ograničenja iz ovog protokola.
4. Ni na šta se iz ovog protokola ne može pozivati u cilju ugrožavanja suvereniteta neke Države ili nadležnosti Vlade da, uz pomoć svih legitimnih sredstava, održi ili ponovo uspostavi red i zakon u datoj Državi ili da brani nacionalno jedinstvo i teritorijalni integritet te Države.
5. Ni na šta se iz ovog protokola ne može pozivati što bi predstavljalo opravdanje za mešanje, bilo neposredno ili posredno, iz bilo kojeg razloga, u oružani sukob ili u unutrašnje ili spoljne poslove Visoke ugovorne strane na teritoriji gde se taj sukob pojavi.
6. Primena odredbi ovog protokola na strane u sukobu, a koje nisu Visoke ugovorne strane koje su prihvatile ovaj protokol, neće promeniti njihov pravni status niti pravni status sporne teritorije, bilo eksplicitno ili implicitno.

Član 2.

Definicije

Za potrebe ovog protokola:

1. „Mina” označava municiju postavljenu ispod, na ili blizu zemljine ili druge površine, konstruisanu tako da eksplodira usled prisustva, blizine ili kontakta sa nekom osobom ili vozilom.
2. „Sejana mina” predstavlja minu koja se ne postavlja direktno, već se izbacuje iz artiljerijskog sredstva, projektila, rakete, minobacača ili sličnih sredstava, ili se ispušta iz vazduhoplova. Mine koje se izbacuju iz sistema postavljenog na zemlji sa manje od 500 metara, ne smatraju se „sejanim minama”, pod uslovom da se upotrebljavaju u skladu sa članom 5. i drugim relevantnim članovima ovog protokola.

3. „Protivpešadijska mina” je mina koja je prvenstveno konstruisana tako da eksplodira usled prisustva, blizine ili kontakta sa nekom osobom i koja će onesposobiti, povrediti ili usmrtiti jedno ili više lica.
4. „Mina iznenađenja” je naprava ili materijal, a konstruisana je, izrađena ili prilagođena tako da usmrti ili nanese povredu i koja deluje neočekivano kada neko lice pomeri ili se približi nekom naoko bezopasnom predmetu ili izvrši neku naizgled bezbednu radnju.
5. „Druge naprave” podrazumevaju ručno postavljenu municiju ili naprave uključujući i improvizovane eksplozivne naprave konstruisane tako da usmrte, nanesu povredu ili štetu i koje se aktiviraju ručno, daljinskim upravljanjem ili automatski po isteku određenog vremenskog intervala.
6. „Vojni cilj” predstavlja, kada je reč o ciljevima, svaki cilj koji po svom karakteru, lokaciji, svrsi ili upotrebi daje delotvoran doprinos vojnom delovanju i čije potpuno ili delimično uništenje, zauzimanje ili deaktiviranje, u okolnostima koje u tom momentu budu vladale, pruža nedvosmislenu prednost u vojnom smislu.
7. „Civilni ciljevi” su svi ciljevi koji ne predstavljaju vojne ciljeve kao što je definisano u stavu 6. ovog člana.
8. „Minsko polje” je definisana zona u okviru koje su mine postavljene, a „minirana zona” je zona koja je opasna zbog prisustva mina. „Lažno minsko polje” je zona bez mina koja simulira minsko polje. Termin „minsko polje” uključuje i lažna minska polja.
9. „Evidentiranje” je fizička, administrativna i tehnička operacija namenjena za dobijanje svih raspoloživih informacija, sa ciljem njihovog unošenja u zvaničnu evidenciju, koje olakšavaju lociranje minskih polja, miniranih zona, mina iznenađenja i ostalih naprava.
10. „Mehanizam za samolikvidaciju” je ugrađen ili na spoljnoj strani pričvršćen mehanizam sa automatskim delovanjem, koji obezbeđuje uništenje municije u koju je ugrađen ili za koju je pričvršćen.
11. „Mehanizam za deaktiviranje” je ugrađen mehanizam sa automatskim delovanjem, koji služi za deaktiviranje municije u koju je ugrađen.
12. „Automatsko deaktiviranje” znači da municija postaje automatski neaktivna uz pomoć nepovratnog ispražnjenja neke komponente, na primer akumulatora, koja je suštinski bitna za funkcionisanje te municije.
13. „Daljinsko upravljanje” je kontrola putem komandi iz daljine.
14. „Uređaj za onemogućavanje deaktiviranja” je uređaj namenjen za zaštitu mine, a koji čini deo mine ili je povezan sa njom, odnosno pričvršćen za minu ili postavljen ispod nje i koji se aktivira pri pokušaju da se tom minom neovlašćeno rukuje.
15. „Prenos” - osim fizičkog premeštanja mina na ili sa nacionalne teritorije, ovaj termin podrazumeva i prenos prava vlasništva i kontrole nad njima, ali ne uključuje prenos teritorije koja sadrži postavljene mine.

Član 3.

Opšta ograničenja u pogledu upotrebe mina, mina iznenađenja i drugih naprava

1. Ovaj član se odnosi na:
 - a) mine;
 - b) mine iznenađenja i

v) druge naprave.

2. Svaka Visoka ugovorna strana ili strana u sukobu je, u skladu sa odredbama ovog protokola, odgovorna za sve mine, mine iznenađenja i druge naprave koje je upotrebila i obavezuje se da će ih raščistiti, ukloniti, uništiti ili održavati, kao što je definisano u članu 10. ovog protokola.

3. U svim okolnostima se zabranjuje upotreba bilo koje mine, mine iznenađenja ili druge naprave koja je namenjena ili je takvog karaktera da uzrokuje nepotrebne povrede ili patnju.

4. Oružje na koje se ovaj član odnosi biće strogo u skladu sa standardima i ograničenjima navedenim u Tehničkom aneksu s obzirom na svaku posebnu kategoriju.

5. Zabranjuje se upotreba mina, mina iznenađenja ili drugih naprava koje koriste mehanizam ili uređaj posebno namenjen da izvrši detoniranje municije u prisustvu opšte dostupnih detektora mina, kao rezultat njihovog magnetnog ili nekog drugog beskontaktnog uticaja tokom redovne upotrebe prilikom operacija otkrivanja.

6. Zabranjuje se upotreba samodezaktivirajuće mine (mine sa automatskim dezaktiviranjem) opremljene uređajem za onemogućavanje dezaktiviranja, koja je konstruisana tako da uređaj za onemogućavanje dezaktiviranja može da funkcioniše i nakon što mina prestane da bude funkcionalna.

7. Zabranjuje se, u svim okolnostima, da se oružje na koje se ovaj član odnosi usmeri, bilo prilikom napada, u odbrani ili odmazdi, protiv civilnog stanovništva kao takvog ili protiv civila pojedinaca odnosno civilnih ciljeva.

8. Zabranjuje se upotreba oružja sa delovanjem bez obzira na cilj, na koje se ovaj član odnosi. Upotreba sa delovanjem bez obzira na cilj predstavlja svako postavljanje takvog oružja:

a) koje se ne nalazi na ili nije upereno protiv nekog vojnog cilja. U slučaju da postoji sumnja u pogledu toga da li se neki cilj, koji je obično namenjen u civilne svrhe, kao što je mesto na kojem se vrše verski obredi, kuća ili neko drugo boravište ili škola, koristi u cilju delotvornog doprinosa vojnom delovanju, pretpostaviće se da se isti ne koristi u te svrhe; ili

b) koje uključuje metod ili sredstvo izbacivanja, koje ne može biti usmereno ka nekom konkretnom vojnom cilju ili

v) od kojeg se može očekivati da izazove slučajan gubitak ljudskih života među civilnim stanovništvom, ranjavanje civila, štetu na civilnim ciljevima ili kombinaciju pomenutih mogućnosti, koji bi bili prekomerni u odnosu na predviđenu konkretnu i neposrednu vojnu prednost.

9. Nekoliko jasno razdvojenih i nedvosmislenih vojnih ciljeva koji se nalaze u nekom gradu, selu ili nekog drugoj zoni koja sadrži sličnu koncentraciju civila i civilnih ciljeva, ne treba da se tretiraju kao pojedinačan vojni cilj.

10. Preduzeće se sve izvodljive mere predostrožnosti radi zaštite civila od uticaja oružja na koje se ovaj član odnosi. Izvodljive mere predostrožnosti su one koje su ostvarive ili realno moguće s obzirom na sve okolnosti koje vladaju u tom trenutku, uključujući i humanitarne i vojne zahteve. Ove okolnosti uključuju ali se ne ograničavaju na:

a) kratkoročni i dugoročni uticaj mina na lokalno civilno stanovništvo za vreme postojanja minskog polja;

- b) moguće mere za zaštitu civila (npr. ograđivanje, postavljanje oznaka, upozoravanje i praćenje);
- v) raspoloživost i izvodljivost primene alternativnih mogućnosti i
- g) kratkoročne i dugoročne vojne potrebe za minskim poljem.

11. Delotvorno prethodno upozorenje daje se za svako postavljanje mina, mina iznenađenja i ostalih naprava koje mogu da pogode civilno stanovništvo, osim ukoliko okolnosti ne dozvoljavaju.

Član 4.

Ograničenja u pogledu upotrebe protivpešadijskih mina

Zabranjuje se upotreba protivpešadijskih mina koje se ne mogu otkriti, kao što je definisano u stavu 2. Tehničkog aneksa.

Član 5.

Ograničenja u pogledu upotrebe protivpešadijskih mina osim sejanih mina

1. Ovaj član se primenjuje na protivpešadijske mine osim sejanih mina.
2. Zabranjuje se upotreba ubojnih (borbenih) sredstava na koja se ovaj član odnosi, a koja nisu u skladu sa odredbama o samouništenju i automatskom dezaktiviranju (samodezaktiviranju) iz Tehničkog aneksa, osim ukoliko su:
 - a) takva ubojna sredstva postavljena unutar zone obeležene po obimu i koju nadgleda vojno osoblje, a zaštićena su ogradom ili nekim drugim sredstvom u cilju obezbeđivanja delotvornog isključenja civila iz te zone. Obeležavanje mora biti jasno i postojano i mora barem biti vidljivo za osobu koja samo što nije ušla unutar zone obeležene po obimu i
 - b) takva ubojna sredstva raščišćena (uklonjena) pre nego što je zona napuštena, osim ako kontrola nad tom zonom nije predata snagama druge Države, koje prihvataju odgovornost za održavanje mera zaštite koje se zahtevaju na osnovu ovog člana i za kasnije raščišćavanje (uklanjanje) tih ubojnih sredstava.
3. Strana u sukobu se oslobađa daljeg pridržavanja odredbi iz stava 2. tač. a) i b) ovog člana, jedino ako takvo pridržavanje nije izvodljivo usled nasilnog gubitka kontrole nad pomenutom zonom kao rezultatom neprijateljske vojne akcije, uključujući i situacije gde je to nemoguće zbog direktne neprijateljske vojne akcije. Ako ta strana ponovo stekne kontrolu nad datom zonom, ona ponovo preuzima obavezu pridržavanja odredbi iz stava 2. tač. a) i b) ovog člana.
4. Ukoliko snage strane u sukobu steknu kontrolu nad nekom zonom u kojoj su postavljena ubojna sredstva na koja se ovaj član odnosi, takve snage će, u najvećoj mogućoj meri, održavati i, ukoliko je potrebno, uspostaviti mere zaštite koje se zahtevaju na osnovu ovog člana, dok takva ubojna sredstva ne budu raščišćena.
5. Sve postojeće mere biće preduzete u cilju sprečavanja neovlašćenog uklanjanja, brisanja, uništavanja ili sakrivanja bilo koje naprave, sistema ili materijala koji se koristi za uspostavljanje oboda zone obeležene po obimu.
6. Ubojna sredstva na koja se ovaj član odnosi, a koja izbacuju parčiće u horizontalnom luku manjem od 90° i koja su postavljena na i iznad zemlje, mogu se upotrebljavati bez

mera predviđenih u stavu 2. tačka a) ovog člana u maksimalnom periodu od 72 časa, ukoliko:

- a) se nalaze u neposrednoj blizini vojne jedinice koja ih je postavila; i
- b) ako tu zonu nadgleda vojno osoblje radi obezbeđivanja delotvornog isključenja civila.

Član 6.

Ograničenja u pogledu upotrebe sejanih mina

1. Zabranjuje se upotreba sejanih mina, osim ako su evidentirane u skladu sa stavom 1. tačka b) Tehničkog aneksa.
2. Zabranjuje se upotreba sejanih protivpešadijskih mina koje nisu u skladu sa odredbama o samouništenju i automatskom dezaktiviranju (samodezaktiviranju) u Tehničkom aneksu.
3. Zabranjuje se upotreba sejanih mina koje nisu protivpešadijske mine, osim ukoliko su, u meri u kojoj je to izvodljivo, opremljene delotvornim mehanizmom za samouništenje ili za dezaktiviranje i ako imaju rezervnu funkciju automatskog dezaktiviranja (samodezaktiviranja), čija je namena da učini da mina prestane da funkcioniše kao mina kada prestane da služi vojnoj svrsi zbog koje je i postavljena na određenu poziciju.
4. Delotvorno prethodno upozorenje daje se za svako izbacivanje ili ispuštanje sejanih mina koje mogu pogoditi civilno stanovništvo, osim ako okolnosti to ne dozvoljavaju.

Član 7.

Zabrane upotrebe mina iznenađenja i drugih naprava

1. Ne dovodeći u pitanje pravila međunarodnog prava, koje se primenjuje kod oružanih sukoba, a koja se odnose na izdajničko postupanje ili perfidiju, u svim okolnostima se zabranjuje upotreba mina iznenađenja i drugih naprava koje su na bilo koji način pričvršćene ili povezane sa:
 - a) međunarodno priznatim zaštitnim obeležjima, znakovima ili signalima;
 - b) bolesnicima, ranjenicima ili mrtvim osobama;
 - v) mestima pokopa ili spaljivanja posmrtnih ostataka ili grobovima;
 - g) sanitetskim objektima, sanitetskom opremom, sanitetskim materijalom ili sanitetskim transportom;
 - d) dečjim igračkama, ili drugim prenosivim predmetima ili proizvodima koji su posebno namenjeni hranjenju, zdravlju, higijeni, odevanju ili obrazovanju dece;
 - đ) hranom ili pićem;
 - e) kuhinjskim posuđem ili aparatima, osim u vojnim ustanovama, na vojnim lokacijama ili u vojnim skladištima potrepština;
 - ž) predmetima nedvosmisleno verske prirode;
 - z) istorijskim spomenicima, umetničkim delima ili mestima bogoslužjenja koji čine kulturnu ili duhovnu baštinu naroda; ili
 - i) životinjama ili leševima uginulih životinja.

2. Zabranjuje se upotreba mina iznenađenja ili drugih naprava u obliku naizgled bezopasnih prenosivih predmeta, koji su posebno konstruisani i izrađeni tako da sadrže eksplozivni materijal.

3. Ne dovodeći u pitanje odredbe člana 3. zabranjuje se upotreba ubojnih sredstava na koje se ovaj član odnosi u bilo kom naseljenom mestu, bez obzira na veličinu, ili nekoj drugoj zoni sa sličnom koncentracijom civilnog stanovništva u kojima se ne vodi borba između kopnenih snaga niti izgleda da će do bitke neminovno doći, osim ako:

- a) su ona postavljena na ili u neposrednoj blizini nekog vojnog cilja; ili
- b) su preduzete mere za zaštitu civila od njihovog štetnog uticaja, kao na primer putem postavljanja vojnika-stražara koji vrše upozoravanje, izdavanjem upozorenja ili obezbeđivanjem ograda.

Član 8.

Prenosi

1. U cilju promovisanja ciljeva ovog protokola, svaka Visoka ugovorna strana se:

- a) obavezuje da neće izvršiti prenos nijedne mine čija upotreba je zabranjena na osnovu ovog protokola;
- b) obavezuje se da neće izvršiti prenos nijedne mine bilo kojem primaocu koji nije Država ili agencija (organ) Države ovlašćena za prijem takvih prenosa;
- v) obavezuje se da će primenjivati ograničenje u pogledu prenosa bilo koje mine čija se upotreba ograničava ovim protokolom. Naročito se svaka Visoka ugovorna strana obavezuje da neće izvršiti prenos nijedne protivpešadijske mine Državama koje nisu obavezane ovim protokolom, osim ako se Država-primalac ne saglasi da će primenjivati ovaj protokol; i
- g) obavezuje se da će obezbediti da svaki prenos u skladu sa ovim članom bude izvršen potpuno u saglasnosti sa relevantnim odredbama ovog protokola i važećim normama međunarodnog humanitarnog prava, kako od strane Države koja vrši transfer tako i od strane Države-primaoca.

2. U slučaju da neka Visoka ugovorna strana izjavi da će odložiti svoje pridržavanje konkretnih odredbi koje se tiču upotrebe određenih mina, kao što je predviđeno Tehničkim aneksom, na takve mine se primenjuje stav 1. tačka a) ovog člana.

3. Sve Visoke ugovorne strane će se, do stupanja na snagu ovog protokola, uzdržavati od bilo kakvog delovanja koje ne bi bilo u saglasnosti sa stavom 1. tačka a) ovog člana.

Član 9.

Evidencija i upotreba informacija u vezi sa minskim poljima, miniranim zonama, minama, minama iznenađenja i drugim napravama

1. Sve informacije u vezi sa minskim poljima, miniranim zonama, minama, minama iznenađenja i drugim napravama evidentiraju se u skladu sa odredbama Tehničkog aneksa.

2. Celokupnu takvu evidenciju zadržavaju strane u sukobu, koje, bez odlaganja, nakon prestanka aktivnih neprijateljstava, preduzimaju sve neophodne i odgovarajuće mere, uključujući i upotrebu takvih informacija, u cilju zaštite civila od posledica minskih polja,

miniranih zona, mina, mina iznenađenja, i drugih naprava u zonama pod njihovom kontrolom.

Istovremeno, one takođe stavljaju na raspolaganje drugoj strani ili stranama u tom sukobu, kao i generalnom sekretaru UN, sve takve informacije u njihovom posedu koje se tiču minskih polja, miniranih zona, mina, mina iznenađenja i drugih naprava koje su one postavile u zonama koje više nisu pod njihovom kontrolom; podrazumeva se, međutim, da u zavisnosti od reciprociteta, tamo gde se snage strane u sukobu nalaze na teritoriji suprotne strane, bilo koja od strana može da takve informacije ne ustupi generalnom sekretaru i drugoj strani, u meri u kojoj takvo neodavanje zahtevaju bezbednosni interesi, sve dok se nijedna od strana ne nalazi na teritoriji one druge. U ovom poslednjem slučaju, uskraćene informacije će biti ustupljene čim to dozvole pomenuti bezbednosni interesi. Kad god je to moguće, strane u sukobu nastoje da, uz međusobnu saglasnost, omoguće ustupanje takvih informacija u najkraćem mogućem roku i to na način koji je u saglasnosti sa bezbednosnim interesima svake strane.

3. Ovim članom se ne dovode u pitanje odredbe čl. 10. i 12. ovog protokola.

Član 10.

Uklanjanje minskih polja, miniranih zona, mina, mina iznenađenja i drugih naprava i međunarodna saradnja

1. Nakon prestanka aktivnih neprijateljstava, sva minska polja, minirane zone, mine, mine iznenađenja i druge naprave se bez odlaganja raščišćavaju, uklanjaju, uništavaju ili se održavaju u skladu sa članom 3. i članom 5. stav 2. ovog protokola.

2. Visoke ugovorne strane i strane u sukobu snose takvu odgovornost u pogledu minskih polja, miniranih zona, mina, mina iznenađenja i drugih naprava u zonama pod svojom kontrolom.

3. Što se tiče minskih polja, miniranih zona, mina, mina iznenađenja i drugih naprava koje je postavila jedna strana u zonama koje više nisu pod njenom kontrolom, ta strana, u skladu sa stavom 2. ovog člana i u meri u kojoj ta strana dozvoli, pruža strani koja ima kontrolu nad dotičnom zonom, tehničku i materijalnu pomoć neophodnu za ispunjavanje pomenute obaveze.

4. Uvek kada je to potrebno, strane preduzimaju sve da postignu dogovor, kako između sebe, tako i, tamo gde je to primereno, sa drugim Državama i međunarodnim organizacijama, u vezi sa pružanjem tehničke i materijalne pomoći, uključujući i preduzimanje združenih operacija u odgovarajućim okolnostima, neophodnih za ispunjavanje takvih obaveza.

Član 11.

Tehnološka saradnja i pomoć

1. Svaka Visoka ugovorna strana se obavezuje da omogući, a ima i pravo da učestvuje u najpotpunijoj mogućoj razmeni opreme, materijala i naučno-tehnoloških informacija koje se tiču sprovođenja ovog protokola i sredstava za raščišćavanje mina. Posebno, Visoke ugovorne strane neće nametati preterana ograničenja u pogledu nabavke opreme za raščišćavanje mina i pribavljanja tehnoloških informacija s tim u vezi, u humanitarne svrhe.

2. Svaka Visoka ugovorna strana se obavezuje da dostavlja informacije za bazu podataka o raščišćavanju mina, koja je uspostavljena u okviru sistema UN, a posebno

one informacije koje se tiču različitih sredstava i tehnologija za raščišćavanje mina, kao i spiskove stručnjaka, ekspertskih agencija ili osoba za kontakt na nacionalnom nivou po pitanju raščišćavanja mina.

3. Svaka Visoka ugovorna strana koja je u mogućnosti da učini takvo nešto, pruža pomoć u raščišćavanju mina putem sistema UN, drugih međunarodnih tela ili na bilateralnom nivou, ili daje svoj doprinos Dobrovoljnom poverilačkom fondu UN za pomoć u raščišćavanju mina.

4. Zahtevi Visokih ugovornih strana za pomoć, potkrepljeni relevantnim informacijama, mogu se uputiti Ujedinjenim nacijama, drugim odgovarajućim organima ili drugim Državama. Ovi zahtevi se mogu podneti generalnom sekretaru UN, koji ih prosleđuje svim Visokim ugovornim stranama i relevantnim međunarodnim organizacijama.

5. U slučaju da se zahtevi upućuju UN, generalni sekretar UN može, u okviru resursa koji stoje na raspolaganju generalnom sekretaru UN, preduzeti odgovarajuće korake radi procene stanja i u saradnji sa Visokom ugovornom stranom koja je uputila zahtev, odredi adekvatno pružanje pomoći u raščišćavanju mina ili sprovođenju ovog protokola. Generalni sekretar takođe može da podnese izveštaj Visokim ugovornim stranama o bilo kojoj takvoj izvršenoj proceni, kao i o vrsti i obimu potrebne pomoći.

6. Ne dovodeći u pitanje svoje ustavne i druge zakonske odredbe, Visoke ugovorne strane se obavezuju da će sarađivati i vršiti transfer tehnologije kako bi se olakšalo sprovođenje relevantnih zabrana i ograničenja iz ovog protokola.

7. Svaka Visoka ugovorna strana ima pravo da zatraži i primi tehničku pomoć, gde je to primereno, od druge Visoke ugovorne strane, u vezi sa konkretnom relevantnom tehnologijom koja ne uključuje tehnologiju naoružanja, ukoliko je to neophodno i izvodljivo, s namerom da se skрати svaki period odlaganja, u vezi sa čim postoji odredba u Tehničkom aneksu.

Član 12.

Zaštita od dejstva minskih polja, miniranih zona, mina, mina iznenađenja i drugih naprava

1. Primena

a) Izuzev snaga i misija navedenih u stavu 2. tačka a) (I) ovog člana, ovaj član se odnosi samo na misije koje vrše funkcije u nekom području uz saglasnost Visoke ugovorne strane na čijoj teritoriji se ove funkcije obavljaju.

b) Primena odredbi ovog člana na strane u sukobu koje nisu Visoke ugovorne strane ne menja njihov pravni status ili pravni status sporne teritorije, ni eksplicitno ni implicitno.

v) Odredbe ovog člana ne dovode u pitanje postojeće međunarodno humanitarno pravo, ili druge međunarodne dokumente ukoliko se mogu primeniti, ili odluke Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija, koje obezbeđuju viši nivo zaštite osoblja koje vrši dužnosti u skladu sa ovim članom.

2. Mirovne i određene druge snage i misije

a) Ovaj stav se primenjuje na:

(I) bilo koje snage ili misiju Ujedinjenih nacija koje vrše funkcije održanja mira, posmatranja ili slično tome na bilo kojem području u skladu sa Poveljom Ujedinjenih nacija i

(II) na bilo koju misiju koja je ustanovljena na osnovu Poglavlja VIII Povelje Ujedinjenih nacija i vrši svoje funkcije u zoni sukoba.

b) Svaka od Visokih ugovornih strana ili strana u sukobu, ukoliko to od nje zatraži šef snaga ili misija na koju se ovaj stav odnosi:

(I) u okviru svojih mogućnosti, preduzima one mere koje su neophodne da se zaštite snage ili misija od dejstva mina, mina iznenađenja i drugih naprava u svakom području pod njihovom kontrolom;

(II) ukoliko je potrebno radi delotvorne zaštite dotičnog osoblja, ukloniti ili onesposobiti, u okviru svojih mogućnosti, sve mine, mine iznenađenja i druge naprave u tom području i

(III) upoznati šefa snaga ili misije sa položajem svih poznatih minskih polja, miniranih zona, mina, mina iznenađenja i drugih naprava na području na kojem te snage ili misija vrše svoje funkcije i, u meri u kojoj je to izvodljivo, stavi na raspolaganje šefu snaga ili misije sve informacije kojima raspolaže u vezi sa takvim minskim poljima, miniranim zonama, minama, minama iznenađenja i drugim napravama.

3. Humanitarne i misije za utvrđivanje činjenica u okviru sistema Ujedinjenih nacija

a) Ovaj stav se primenjuje svaku humanitarnu ili misiju za utvrđivanje činjenica u okviru sistema Ujedinjenih nacija.

b) Svaka Visoka ugovorna strana ili strana u sukobu, ukoliko to od nje zahteva šef misije na koju se ovaj stav odnosi:

(I) obezbeđuje za osoblje dotične misije vrste zaštite navedene u stavu 2. tačka b) (I) ovog člana i

(II) ukoliko je prilaz ili prolaz kroz bilo koje mesto pod njenom kontrolom neophodan za obavljanje funkcija misije i radi obezbeđenja bezbednog prolaza do ili kroz to mesto za osoblje misije:

(a) osim ukoliko to ne spreče trenutne neprijateljske aktivnosti, obaveštava šefa misije o bezbednom putu do tog mesta ukoliko je takva informacija raspoloživa ili

(b) ukoliko informacija kojom se definiše bezbedan put nije dostavljena u skladu sa tačkom b) (II) (a), u meri u kojoj je to neophodno i izvodljivo, raščisti stazu kroz minska polja.

4. Misije Međunarodnog komiteta Crvenog krsta

a) Ovaj stav se primenjuje na svaku misiju Međunarodnog komiteta Crvenog krsta koja obavlja funkcije uz saglasnost Države ili Država domaćina kako je predviđeno Ženevskim konvencijama od 12. avgusta 1949. godine i, tamo gde je to primenljivo, njihovim Dodatnim protokolima.

b) Svaka od Visokih ugovornih strana ili strana u sukobu, ukoliko to od nje zahteva šef misije na koju se ovaj stav odnosi:

(I) obezbeđuje za osoblje te misije vrste zaštite navedene u stavu 2. tačka b) (I) ovog člana i

(II) preduzima mere izložene u stavu 3. tačka b) (II) ovog člana.

5. Ostale humanitarne misije i misije radi istraživanja

a) Ukoliko se gore navedeni stavovi 2, 3. i 4. ovog člana ne odnose na njih, ovaj stav se primenjuje na sledeće misije kada one obavljaju funkcije u zoni sukoba ili radi pomoći žrtvama sukoba:

(I) svaka humanitarna misija nacionalnog društva Crvenog krsta ili Crvenog polumeseca ili njihove Međunarodne federacije;

(II) svaka misija ili nezavisna humanitarna organizacija, uključujući svaku nezavisnu humanitarnu misiju za razminiranje i

(III) svaka misija radi istraživanja uspostavljena na osnovu odredbi Ženevskih konvencija od 12. avgusta 1949. godine i, tamo gde je to primenljivo, njihovih dodatnih protokola.

b) Svaka od Visokih ugovornih strana ili strana u sukobu, ukoliko to od nje zahteva šef misije na koju se ovaj stav odnosi, u meri u kojoj je to izvodljivo:

(I) obezbeđuje za osoblje te misije vrste zaštite navedene u stavu 2. tačka b) (I) ovog člana i

(II) preduzima mere izložene u stavu 3. tačka b) (II) ovog člana.

6. Poverljivost

U odnosu na sve informacije koje budu pružene u poverenju u skladu sa ovim članom, primalac će postupati kao da su strogo poverljive i neće ih odavati izvan snaga ili misije o kojima je ovde reč bez izričitog odobrenja davaoca tih informacija.

7. Poštovanje zakona i propisa

Ne dovodeći u pitanje takve privilegije i imunitet koje mogu uživati ili koje im se priznaju po osnovu zahteva njihovih dužnosti, osoblje koje učestvuje u snagama i misijama na koje se odnosi ovaj član će:

a) poštovati zakone i propise Države domaćina i

b) se uzdržavati od bilo kakvog delovanja ili aktivnosti koje nisu u skladu sa nezavisnom i međunarodnom prirodom njihovih dužnosti.

Član 13.

Konsultacije Visokih ugovornih strana

1. Visoke ugovorne strane obavezuju se da se međusobno konsultuju i sarađuju po svim pitanjima koja se odnose na realizaciju ovog protokola. U tom cilju, savetovanje Visokih ugovornih strana održava se svake godine.

2. Učešće na godišnjim savetovanjima određuje se na osnovu njihovog dogovorenog Poslovnika.

3. Rad tokom savetovanja obuhvata:

a) pregled realizacije i statusa ovog protokola;

b) razmatranje pitanja koja proističu iz izveštaja Visokih ugovornih strana na osnovu stava 4. ovog člana;

v) priprema za pregledne konferencije i

g) razmatranje razvoja tehnologija da se zaštite civili od dejstva mina koje deluju bez razlike u pogledu ciljeva.

4. Visoke ugovorne strane dostavljaju godišnje izveštaje Depozitaru, koji ih cirkularno prosleđuje svim Visokim ugovornim stranama pre savetovanja, o bilo kojem od sledećih pitanja:

a) širenje informacija o ovom protokolu među njihovim oružanim snagama i civilnim stanovništvom;

b) programi raščišćavanja mina i sanacije;

v) koraci koji se preduzimaju da se zadovolje tehnički zahtevi ovog protokola i sve druge relevantne informacije koje se na to odnose;

g) zakoni koji su u vezi sa ovim protokolom;

d) mere koje se preduzimaju u pogledu međunarodne razmene tehničkih podataka, međunarodne saradnje u vezi sa raščišćavanjem mina i tehničke saradnje i pomoći i

đ) druga bitna pitanja.

5. Troškove savetovanja Visokih ugovornih strana snose Visoke ugovorne strane i Države koje nisu potpisnice, a učestvuju u radu savetovanja, u skladu sa adekvatno prilagođenom skalom ocenjivanja Ujedinjenih nacija.

Član 14.

Usklađenost

1. Svaka od Visokih ugovornih strana preduzeće sve odgovarajuće korake, uključujući zakonske i druge mere, kako bi se sprečile i suzbile povrede ovog protokola od strane lica ili na teritoriji pod njenom pravnom nadležnošću ili kontrolom.

2. Mere predviđene stavom 1. ovog člana obuhvataju odgovarajuće mere u cilju obezbeđivanja izricanja kaznenih sankcija protiv lica koja, u odnosu na oružani sukob i suprotno odredbama ovog protokola, namerno ubiju ili izazovu ozbiljne povrede civila, kao i privođenja takvih lica pravdi.

3. Svaka od Visokih ugovornih strana zahtevaće takođe i da njene oružane snage izdaju odgovarajuća vojna uputstva i operativne procedure i da osoblje oružanih snaga dobije obuku prema njihovim dužnostima i nadležnostima u skladu sa odredbama ovog protokola.

4. Visoke ugovorne strane preuzimaju obavezu da se međusobno konsultuju i sarađuju na bilateralnoj osnovi, preko generalnog sekretara Ujedinjenih nacija ili preko drugih odgovarajućih međunarodnih procedura, kako bi razrešile svaki problem koji može da nastane u pogledu tumačenja i primene odredbi ovog protokola.

Tehnički aneks

1. Evidentiranje

a) Evidentiranje položaja mina koje nisu sejane mine, minskih polja, miniranih zona, mina iznenađenja i drugih naprava sprovodi se u skladu sa sledećim odredbama:

(I) položaj minskih polja, miniranih zona i zona mina iznenađenja, kao i drugih naprava navode se tačno koristeći odnos prema koordinatama od najmanje dve referentne tačke i procenjenim dimenzijama zone koja sadrži ova ubojna sredstva u odnosu na te referentne tačke;

(II) mape, dijagrami ili druge vrste dokumentacije izrađuju se na takav način da označe položaj minskih polja, miniranih zona, mina iznenađenja i drugih naprava u odnosu na referentne tačke, a u toj dokumentaciji se takođe navode i obimi zona/lokacija i njihove veličine;

(III) u cilju otkrivanja i raščišćavanja mina, mina iznenađenja i drugih naprava, mape, dijagrami ili druge vrste dokumentacije moraju da sadrže potpune podatke o vrsti, broju, metodi postavljanja, vrsti upaljača i roku trajanja, datumu i vremenu postavljanja, uređajima za onemogućavanje dezaktiviranja (ukoliko ih ima) i druge relevantne informacije o svim ovim ubojnim sredstvima koja su postavljena. Kad god je to izvodljivo, u evidenciji o minskom polju treba da bude prikazan tačan položaj svake mine, osim kod minskih polja u redovima gde je dovoljno navesti položaj reda. Precizan položaj i funkcionalni mehanizam svake mine iznenađenja koja je postavljena evidentira se za svaku minu pojedinačno.

b) Procenjeni položaj i zona sejanih mina navode se uz pomoć koordinata referentnih tačaka (obično ugaone tačke), a utvrđuju se i, kada je to izvodljivo, označavaju na terenu što je moguće pre. Ukupan broj i vrste položenih mina, datum i vreme postavljanja i vremena samouništenja takođe se evidentiraju.

v) Kopije evidencije čuvaju se na nivou komande dovoljnom da garantuje njihovu bezbednost u što je moguće većoj meri.

g) Zabranjuje se upotreba mina proizvedenih nakon stupanja na snagu ovog protokola osim ukoliko nisu označene na engleskom jeziku ili na odgovarajućem nacionalnom jeziku ili jezicima, navođenjem sledećih podataka:

(I) naziv države porekla;

(II) mesec i godina proizvodnje i

(III) serijski broj ili broj serije/šarže.

Oznaka treba da bude vidljiva, čitljiva, trajna i otporna na uticaje sredine, u najvećoj mogućoj meri.

2. Specifikacije o mogućnosti otkrivanja

a) Što se tiče protivpešadijskih mina proizvedenih nakon 1. januara 1997. godine, takve mine treba da sadrže u svojoj konstrukciji materijal ili uređaj koji omogućava da se mina otkrije opšte dostupnom tehničkom opremom za detekciju mina i koji daje signal odgovora koji je jednak signalu od 8 ili više grama gvožđa u pojedinačnoj koherentnoj masi.

b) U pogledu protivpešadijskih mina proizvedenih pre 1. januara 1997. godine, takve mine treba da sadrže u svojoj konstrukciji, ili da je na njih prikačen pre postavljanja, na način da ne može lako da se ukloni, materijal ili uređaj koji omogućava da se mina otkrije opšte dostupnom tehničkom opremom za detekciju mina i koji daje signal odgovora koji je jednak signalu od 8 ili više grama gvožđa u pojedinačnoj koherentnoj masi.

v) U slučaju da neka od Visokih ugovornih strana utvrdi da ne može odmah da ispoštuje tačku b) ovog stava, ona može da objavi, u vreme svog obaveštenja o saglasnosti da se obaveže ovim protokolom, da će odložiti postupanje u skladu sa tačkom b) ovog stava na period od najviše 9 godina od stupanja na snagu ovog protokola. U međuvremenu će, u meri u kojoj je to izvodljivo, da svede na minimum upotrebu protivpešadijskih mina koje nisu u skladu sa navedenim u ovom stavu.

3. Specifikacije o samouništenju i samodezaktiviranju (automatskom dezaktiviranju)

a) Sve sejane protivpešadijske mine konstruišu se i izrađuju tako da kod najviše 10% aktiviranih mina ne uspe samouništenje u periodu od 30 dana nakon njihovog postavljanja, a svaka od mina ima rezervnu funkciju automatskog dezaktiviranja i taj uređaj je konstruisan i izrađen tako da u kombinaciji sa mehanizmom za samouništenje najviše jedna od hiljadu aktiviranih mina deluje kao mina 120 dana nakon postavljanja.

b) Sve protivpešadijske mine koje nisu sejane, a upotrebljene su izvan označenih zona, kako je definisano u članu 5. ovog protokola, moraju biti u skladu sa zahtevima za samouništenje i automatsko dezaktiviranje navedenim u tački a) ovog stava.

v) U slučaju da neka od Visokih ugovornih strana utvrdi da ne može odmah da ispoštuje tačke a) i/ili b) ovog stava, može da prilikom pristupanja ovom Protokolu stavi rezervu da će, u pogledu mina proizvedenih pre stupanja na snagu ovog protokola, odložiti postupanje u skladu sa tač. a) i/ili b) ovog stava na period od najviše 9 godina od stupanja na snagu ovog protokola.

Tokom ovog perioda odlaganja, dotična Visoka ugovorna strana:

(I) obavezuje se da svede na minimum, u meri u kojoj je to izvodljivo, upotrebu protivpešadijskih mina koje nisu u skladu sa navedenim u pomenutim tačkama ovog stava i

(II) da se, u pogledu sejanih protivpešadijskih mina, pridržava zahteva za samouništenje ili zahteva za automatsko dezaktiviranje, a u pogledu drugih protivpešadijskih mina da se pridržava barem zahteva za automatsko dezaktiviranje.

4. Međunarodni znaci za minska polja i minirane zone

Znaci slični primeru datom u prilogu i kako je navedeno u daljem tekstu, koriste se za obeležavanje minskih polja i miniranih zona kako bi se osigurala njihova vidljivost i prepoznavanje od strane civilnog stanovništva:

a) veličina i oblik: trougao ili kvadrat ne manji od 28 centimetara (11 inča) puta 20 centimetara (7,9 inča) za trougao, a 15 centimetara (6 inča) po strani za kvadrat;

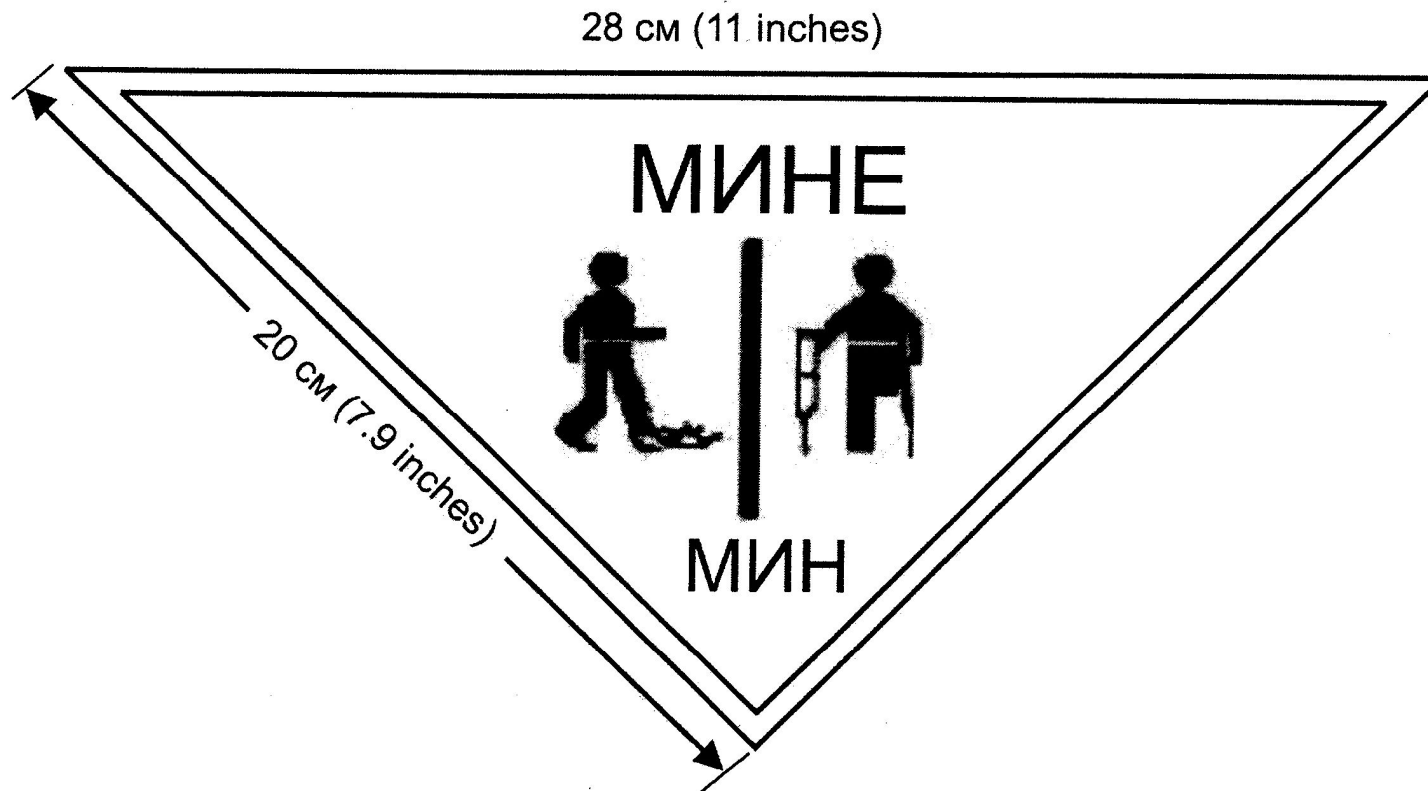
b) boja: crvena ili narandžasta sa žutom reflektujućom ivicom;

v) simbol: simbol koji je ilustrovan u Prilogu, ili neka alternativna opcija, odmah prepoznatljiv u zoni, u kojoj ovaj znak treba da se izloži, radi identifikacije opasne zone;

g) jezik: znak treba da sadrži reč „mine” na jednom od šest službenih jezika Konvencije (arapskom, kineskom, engleskom, francuskom, ruskom i španskom) i na jeziku ili jezicima koji preovlađuju u toj zoni i

d) razmak: znake treba postaviti oko minskog polja ili minirane zone na razdaljini koja je dovoljna da osigura da civilno lice koje se približava ovoj zoni može da ih vidi sa svakog mesta.

Знак упозорења за подручје са минама

Član 2: STUPANJE NA SNAGU

Ovaj izmenjen Protokol stupiće na snagu saglasno članu 8. stav 1. tačka b) Konvencije.

Član 3.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije – Međunarodni ugovori”.